

Den franske barokklassicisme

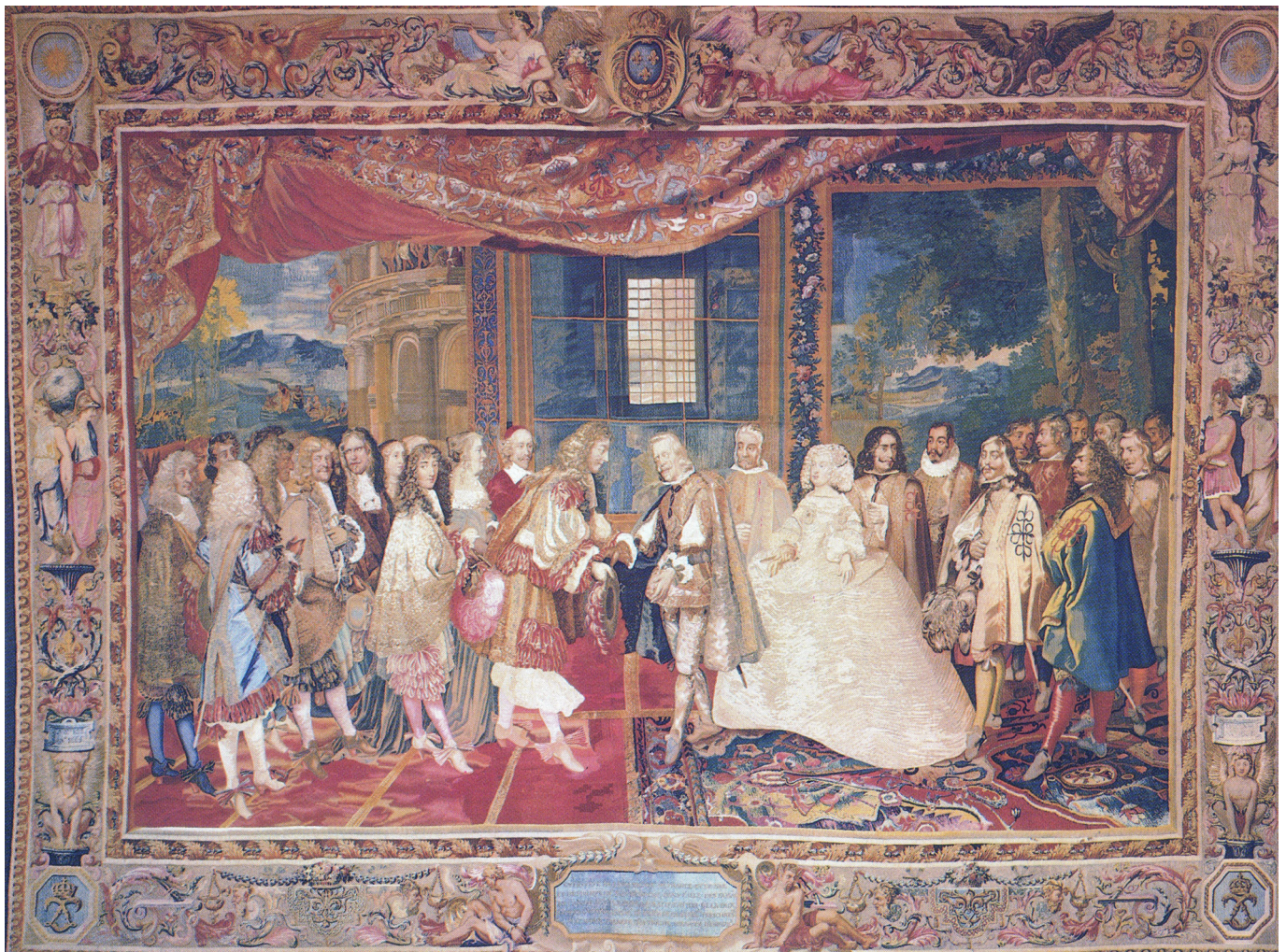
Ludvig d. 14 (1638–1715) indførte et streng autoritært centraliseret enevældigt system der begrænsede magten hos adlen og parlamentet. Han mente hermed at kunne forlene kongemagten med den autoritet og respekt, som undersåtterne skyldte den af Guds nåde indsatte konge, deraf navnet Solkongen.

Selve barokkens kultur bliver mere og mere til autoritær hofkultur. Hoffet bliver til det officielle forum, hvor alle spørgsmål om smag afgøres. Intet område for af det offentlige liv bliver forskånet for statens indblanding, retsvæsen, forvaltning, økonomi, religion, litteratur og kunst.

Kunsthvet får i Kunstneren Charles Le Brun (1619–1690) sin lovgiver, i akademierne sine domstole, i kongen og finansminister Colbert sine beskyttere. Klassicismens kunstlære tilretter sig tidsalderens livs- og kulturformer, ligesom det merkantilistiske økonomiske system, efter enevældens målsætninger.

Charles Le Brun, 'Kansler Séquier' (1661). Olie på lærred, 295 x 351 cm.

Charles Le Brun, 'Louis XIV's og Felipe IV's møde på Ile des Faisans' (1673–80). Billedtæppe/gobelin, 510 x 700 cm.

Académie Royale de Peinture et de Sculpture omformes i 1655 til en statsinstitution med bureaukratisk forvaltning og en strengt autoritær direktion, hvor Colbert bliver 'surintendant de bâtimens', minister for de bildende kunstnere, og Le Brun bliver 'premier peintre du roi' og livslang direktør for akademiet.

Akademiet råder herefter over alle magtmidler; statsansættelser, afgiver offentlige bestillinger og tildeler titler. Le Brun udformer og udstikker ligefrem eksempler på hvordan menneskers følelser skal skildres i den almene kunstneriske produktion.

Ligesom Colbert gør Akademiet til centrum for kunstuddannelsen, indretter han også Gobelin manufakturen (1662) til at være rammen om landets samlede kunstproduktion. Under Le Brun, der i 1663 også overtager ledelsen, udfolder 'Manufacture des Gobelins' en enorm aktivitet, og alle kunst- og dekorationsgenstande til de kongelige slotte og haver (i særdeleshed Versailleslottet) bliver fremstillet her.

Der opstår så småt en opposition mod Le Bruns akademisme i 1670. Kamp mellem 'les Poussinistes' og 'les Rubénistes', modsætningen mellem den klassisk-lineare og den sensualistisk-maleriske tendens ender med koloristernes definitive sejr over Le Brun og hans tilhængere – og i sidste ende med rokokoen gennembrud i 1700-tallet med dens liberale kunstanskuelse og dens sanselighed.

Hyacinthe Rigaud, 'Louis XIV' (1710). Olie på lærred, 277 x 194 cm. Læg mærke til brugen af hæle og paryk; barokopfindelser der skulle styrke indtrykket af ophøjet magt!

Charles Le Brun, tegninger som viser hvordan mennesker føler.

